פז: אלו הן הנחנקין פרק עשירי סנהדרין

דין בתו מאנוסתו. כגולהו משכח פלוגתא בר מהמי וגולה לומר דלמין זקן ממרא מודה בגזירה שוה זו:

עקביא בן מהללאל מתמא. ואף על גב דעקביא מחמיר זמנין דהויא קולא כגון ברוחה דם מדוס ומשלימתו לדם ירוק:

בלילי שבת ויומו. לאפוקי יום תחלה ואח"כ לילה אלא א"כ שפתה לילה שלם ואחר כך יום שלם כלילי שבת ויום שהיום הולך אחר הלילה: **בפלוגתא** דרבי יהושע ורבנן. פי' בקונטרס לרבנן אם נכנס למקדש מייב ולרבי יהושע פטור ולא יתכן דאמי הא' גוונא לא מחייב זקן ממרא כיון שהוא בעולה ויורד דהא יליפינן לעיל דבר דבר מוגעלא דבר דתנן בפ' [הור'] כהן משוח (הוריות דף ט.) מביאין עולה ויורד על טומאת מקדש וקדשיו ויש לפרש כדפרישית לעיל[6] בבכר של תרומה: **רבי** יהושע אומר ביהה. פירש בקונטרס כאילו ביהה הנגע דהוא מסימני טהרה כשמשתנה כו לונן שלו לאחר הסגר וקשה היכי פריך בשילהי זיר (דף סה:) ולילמא ביהה וטמא הא לפירושו כל ביהה טהור ועוד לא ביהה וטמא הייט מ"ק ונראה בגירסת ר"מ קהה בקו"ף ול"ג אומר כלומר ר' יהושע הקשה ודקדק בדבר כמו [7]הקהה את שיניו וכן מקהו אקהייתא בשוקא (יומא דף קי:) מתפפים אפופות של בני אדם כלומר עמדו למניין ולא ידע הש"ס אם להביא ראיה לא"ק או לאמור ולהכי בעי מאי ביהה וקאמר ביהה ומיהר מיהו בירושלמי דרש שבועות משמע דיש ביהה טמא דאמר התם והתורה אמרה והנה בהה הנגע הבהה טמא וכהה מן הבהה טהור:

מרמו

דין בתו מאנוסתו [6]דאמר רבא א"ל רב יצחק בר אבודימי אתיא [1]הנה [2]הנה אתיא זימה [3]זימה [4]בין דם לדם בין דם נדה דם לידה דם זיבה דם נדה בפלוגתא עקביא בן מהללאל ורבנן דתנן [5]דם הירוק עקביא בן מהללאל מטמא וחכמים [8]מטהרין דם לידה בפלוגתא דרב ולוי דאתמר [9]רב אמר [10]מעין אחד הוא התורה טימאתו והתורה טיהרתו ולוי אמר שני מעיינות הן נסתם הטמא נפתח הטהור נסתם הטהור נפתח הטמא: דם זיבה בפלוגתא דר"א ורבי יהושע דתנן [11]קישתה שלשה ימים בתוך אחד עשר יום אם שפתה מעת לעת וילדה [12]הרי זו יולדת בזוב דברי ר"א ור' יהושע אומר לילה ויום כלילי שבת ויומו ששפתה מן הצער ולא מן הדם בין דין לדין בין דיני ממונות דיני נפשות דיני מכות דיני ממונות בפלוגתא דשמואל ורבי אבהו [13]דאמר שמואל שנים שדנו דיניהם דין אלא שנקראין בית דין חצוף ורבי אבהו אמר [14]לדברי הכל אין דיניהן דין דיני נפשות בפלוגתא דרבי ורבנן דתניא [15]רבי אומר [16]ונתת נפש תחת נפש ממון אתה אומר ממון או אינו אלא נפש ממש נאמר [17]נתינה למעלה ונאמר נתינה למטה מה להלן ממון אף כאן ממון דיני מכות בפלוגתא דרבי ישמעאל ורבנן דתנן [18]מכות בג' משום רבי ישמעאל אמרו בכ"ג בין נגע לנגע בין נגעי אדם נגעי בתים נגעי בגדים נגעי אדם בפלוגתא דרבי יהושע ורבנן [19]דתנן [20]אם בהרת קדם לשער הלבן טמא אם שער לבן קדם לבהרת טהור ספק [21]טמא רבי יהושע אומר כהה מאי כהה אמר [22]רבא כהה טהור נגעי בתים בפלוגתא דרבי אלעזר ברבי שמעון ורבנן [23]דתנן רבי אליעזר [24] ברבי שמעון אומר לעולם אין הבית טמא עד שיראה כשני גריסין על שתי אבנים בשתי כתלים בקרן זוית ארבו כשני גריסין ורחבו כגרים מאי טעמא דר' אלעזר בר"ש כתיב [25]קיר וכתיב [26]קירות איזהו קיר שהוא בקירות הוי אומר זה קרן זוית נגעי בגדים בפלוגתא דר' [27](יונתן) בן אבטולמוס ורבנן [28]דתניא ר' [29](יונתן) בן אבטולמוס אומר מנין לפריחה

דרב יצחק בר אבודימי בגלי הן הנסרפין[6] פרישית לה גבי בתו מאנוסתו דמהמי דיגא יליפינן והוא דבר שזדונו כרת: **הירוק עקביא בן מהללאל מטמא.** דם הירוק הוי דם הנדה. ואם אמר זקן ממרא בעקביא בן מהללאל מייתי לה לחיוב כרת שפעמים שרואה דם הירוק בתחלת נדותה ולבסוף כ' ימים רואה דם אדום ופוסקת והיא מתחלת למנות שבעה ימים מרמיית דם ירוק וטובלת ומשמשת עם בעלה כ' ימים בנדותה לפי שדם הירוק טהור הוא והיה לה להתחיל למנות מרמיית דם אדום: **מעין אחד הוא.** דם הבא בטבועיים של נקיבה שהוא טמא ודם הבא לאחר שבועיים שהוא טהור ממעין אחד הוא: **הסורה טימאתו.** כל שבועיים: **והסורה טיהרתו.** לאחר שבועיים וחזרה וטימאתו לאחר שכלין ימי טוהר: **ולוי אמר כ' מעיינות הן נסתם הטמא.** לאחר שבועיים וכשנסתם הטהור נפתח הטמא כשנסתם הטהור נפתח הטמא מעת לעת ולדה [12](:) מאי ביניהו בשופעת מתוך שבועיים לאחר שבועיים או מתוך שמונים לאחר שמונים לרב אע"פ שלא פסק מעיינה בתוך שבועיים ויולדת דם לאחר שבועיים ממנה טהור ולוי טמא עד שתפסוק שעה דימא נסתם הטמא והשופעת מתוך שמונים לאחר שמונים לרב טמאה ואע"פ שזהו מעין עצמו של ימי טוהר ולוי טהורה עד שיפסוק מעין הטהור ויפתח מעין הטמא. ואי איפלוג זקן ממרא ורבנן בהא קאמי לידי כרת אי רבנן כרב והוא כלוי איכא כרת לאחר ימי טוהר ואי רבנן כלוי והוא כרב איכא כרת בתחלת ימי טוהר דרב לקולא ולוי לחומרא: **קישתה ג' ימים כשוך אחד עשר יום כו'.** כתיב בפרשת זבה בתחד עשר יום שבין נדה לנדה שהם הימים המביאין לידי זיבה ואשה כי יזוב זוב דמה ימים רבים[8] ותניא בפרק בנות כותים (נדה לו:) דמה מחמת עצמה ולא מחמת ולד מגיד שדם הקישוי שיצא קודם הולד מחמת לער הקישוי אינו מביאה לידי זיבה וכ"ש דם שלאחר הולד אבל אם ראתה ג' ימים רצופים בהן מתוך קושי ושפתה קודם יציאת הולד יום אחד מעת לעת ששקטה ונחה מצערה ואח"כ ילדה בין מתוך קושי בין מתוך שופי הרי זו יולדת בזוב לפי שכיון שלאחר ג' שפתה איגלאי מילתא דלאו מחמת ולד אתא ונעשית בהן זבה למנות ז' נקיים כדין זבה וכל זמן שלא תספרו ז' נקיים לא יהא דם שלה דם טהור ואפילו לאחר שבועיים ואחר מלאת שמונים שלה לריכה שני קרבנות אחד לילדתה ואחד לזיבתה: **לילה ויום.** אבל מעת לעת לא חשיב שופי אם שפתה משש שעות של שליש עד שש שעות של ד' הואיל וה"ל מקצת קושי ביום השופי לא הויא יולדת בזוב. וכ"ש לאומרא ורבי יהושע לקולא והיינו דבר שזדונו כרת: **ששפתה מן הצער.** ואין אנו מושבין אם לא שפתה מן הדם: **כפלוגתא דשמואל ור' אבהו.** וכיון דאפיקי הכי כי תרי ממונא מהאי ייהבו להאי בדינא דידהו הלך זה וקידש אשה באותו ממון לשמואל מקודשת לרבי אבהו אינה מקודשת דה"ל קידשה בגזל וקי"ל בפ"ב דקידושין (דף נב.) גבי מעשה דה' נשים שנתקדשו בכלכלה קידשה בגזל אינה מקודשת דהשתא אתי לידי כרת אי רבנן כשמואל וחזקן ממרא כרבי אבהו וא"ל רבנן כרבי אבהו וחזקן ממרא כשמואל אתי לידי כרת דקא משוי להו קידושין ואי אתי אינש אחרינא לנבחר הכי וקדשה מפיק לה מבתולה בלא גט וה"ל דבר שזדונו כרת בלא עדים ובלא התראה דאי איכא עדים והתראה הוי מיתת ב"ד ואי ליכא לא זה ולא זה הוי כרת: **ונפשה נפש אחת נפש.** במתכוין להרוג את זה והרג את זה ומיחייב ליה רבי ממון ורבנן פטרי וכפלוגתא בגלי הן הנסרפין [לעיל עט.]. [6] ואי תפסי יורשין דהרוג ממונא דהורג ופטר ליה זקן ממרא וקידשו בו את האשה לרבנן אינה מקודשת ואי אתי אינש אחרינא וקידשה מקודשת לשני הרי חיוב כרת בדבר: **נחינה למעלה.** גבי נוגף אשה הרה ונתן בפלילים (שמות כא) דמי ולדות: **כב"ג.** ואם הלקוהו ג' לר' שמעאל חייבין לו ממון כשאר חובל בחבירו ומקדש בו את האשה ולרבנן בדין הלקוהו ואם תפס ממונו וקידש בו אינה מקודשת: **ספק.** אם זה קדש אם זה קדש: **כהה.** כגילי כהה הנגע דהוי מסימני טהרה כשמשתנה הלובן לאחר הסגר. ולרבנן אם נכנס למקדש חייב כרת ולר' יהושע פטור: **עד שיראה כשני גריסין.** שיעור הנגע כגריס על גריס וכתיב את האבנים אשר בהן הנגע [ויקרא יד] שיהא הנגע על שתי אבנים ובקיר הדרומי גרים וכן בקיר המזרחי והנגע כולו מחובר כאחד: **מאי טעמא דר' אליעזר.** דכתי קרן זוית: **כסיב.** ומרליהן שפל מן הקיר (ויקרא יד) וכתיב והנה הנגע בקירות הבית [שם]: **זה קרן זוית.** ורבנן לא בעו קרן זוית. והיכא דליתיה בקרן זוית ונכנס בה אדם ואח"כ נכנס למקדש לרבנן חייב כרת לר' אליעזר בר"ש פטור: לפריחה

מסורת הש"ס

1) לעיל נח. עה: עו. חגיגה יח: יומא ב. כריתות ה., 2) נדה יט., 3) נדה לה:], 4) נדה לו:], 5) לעיל נ. ה: 6. מחוסרי כפ. 7) [לעיל נ: ו.], 8) חגיגה יח. [לעיל עט.], 9) לעיל נ. [ט.], 10) כ"מ פו. נדה יט. מיל סה: ע"ש מחוסרי עה: נגעים פ"ד מי"ח. 11) [לפי ביר' תוס' בסחיבי' וכנדה רמה וכמיל מיתא רב יהודה], 12) לעיל עח. נדה יט. נגעים פי"ב מ"ג.], 13) [בס"ל: אלעזר], 14) [כ"ל נתן], 15) נדה יט. זבחים מט:], 16) [לעיל עה:], 17) [ויקרא טו], 18) [עמיד ה ד"ה ורבב"ן], 19) [בהגהה של ספה].

תורה אור השלם

1. ערות בת בנך או בת בתך לא תגלה ערותן כי ערותך הנה:
ויקרא יח י
2. ערות אשת ובתה לא תגלה את בת בנה ואת בת בתה לא תקח לגלות ערותה שארה הנה זמה הוא: ויקרא יח יז
3. ואיש אשר יקח את אשה ואת אמה זמה הוא באש ישרפו אתו ואתהן ולא תהיה זמה בתוכבכם: ויקרא כ יד
4. כי יפלא ממך דבר למשפט בין דם לדם בין דין לדין ובין נגע לנגע דברי ריבת בשעריך וקמת ועלית אל המקום אשר יבחר יי אלהיך בו: דברים יז ח
5. ואם אסון יהיה ונתתה נפש תחת נפש:
שמות כא כג
6. וכי יצאו אנשים ונגפו אשה הרה וילדיה ולא יהיה אסון ענוש יענש כאשר ישית עליו בעל האשה ונתן בפללים: שמות כא כב
7. וראה את הנגע והנה הנגע בקירת הבית שקערורות ירקרקת או אדמדמת ומראיהן שפל מן הקיר: ויקרא יד לז

גליון הש"ס

רש"י ד"ה בפלוגתא ובו' ואי תפסו יורשין. עי' עוד מזן מגיגה בתוי' סהס דף י ע"ח ד"ה נפס:

מגן א מיי' פ"ה מהל' אישורי ביאה הלכה ו ופ"ח מהל' מאכל הלי"מן סמג לאוין קיח ועשין רמג טוש"ע י"ד סי' קפח סעיף ח:
מד ב מיי' שם פ"ו הלכה ח סמג שם:
מה ג מיי' שם פ"ז הלכה ח סמג שם:
מו ד מיי' פ"ב מהלכות טומאת צרעת הלכה ו סמג עשין לאוין:
מז ה מיי' שם הלכה ט:

מוסף רש"י

מעין אחד הוא. דם הבא בימי לידה ודם הבא בימי עוהר, ממעין אחד הן כאין (נדה לה:). התורה טימאתו. כל שבעה לוכר וי"ד לנקבה, והתורה טיהרתו. אחר מכן (שם). נסתם הטמא. לאחר שבועים ונפתח הטהור, נסתם הטהור. לאחר שמונים ונפתח הטמא (שם). קישתה. מחמת ולד, שלשה ימים בתוך אחד עשר יום. שכן נדה לנדה, ולאחה כל שלשתן הימים לוקין (שם לו:). שפתה. מלערה, מעת לעת. ברביעי, וילדה. מגלגלי מילתא דדמים שראתה לא בלו מחמת ולד, הלכך הרי זו יולדת בזוב, אבל אם לא שפתה אמוך לילדתה, כל דמים שראתה מחמת ולד הוא, ורחמנא טהרינהו מיהכא, דכתיב זוב דמה, דמה מחמת עצמה ולא דמה מחמת ולד (שם). לילה ויום. ואם שפתה בחצי יום שליני וילדה יום רביעי דשפתה מעת לעת, אין זו שופי, אלא אם כן שפתה לילה ויום שלאחר הלילה כלילי שבת ויומו (שם), ששפתה מן הצער ולא מן הדם. דלמ"ג דמחיא דם הוי שופי (שם). שנקראין בית דין חצוף. שענדי על תקנת חכמים (לעיל ג.), לדברי הכל. דפליגי בפסרה, אין דיניהן דין. ואמטעינן ר' אבהו דבעינן ג' (לעיל ב:). ונתת נפש תחת נפש ממון. אם אמון יהיה שמתה האשה יתן ממון דמי האשה ליורשיה, שאין עליה מייב מיתה, שלא נתכוין לה אלא לאחיריו נתכוין. דכתיב וכי יגפו אנשים (ומדיין) קפבר רבי נתכוין להרוג את זה והרג את זה פטור ממיתה ומשלם ממון (חגיגה יא.). נאמר נתינה למעלה. לענין דמי ולדות כתיב ונתן בפלילים (שמות). ונאמר נתינה למטה. ונתת נפש תחת נפש (שם). ממון. ומאי נפש דמי הנפש (שם). מכות. מלקות לרבנים (לעיל ב:). אם בהרת קדם לשער הלבן טמא. דשער לבן מסימני טומאה וכגון שקדמהו בהרת, דכתיב (ויקרא יג) והנה נהפך שער לבן בבהרת (נדה יט: וכעי"ז בכתובות עה: וב"מ פד:). אם שער לבן קדם לבהרת טהור. לפי מה שכתוב בתורה (ב"מ שם). כהה טהור. הרי הוא כנגע שבבה מראיתו כשטוע של הסגר שהוא סימן טהרה דכתיב והנה כהה הנגע (נדה יט: וכעי"ז בכתובות עה:) ומסס ר' משה הדרשן שמעתי ור' יהושע קיהה מאי קיהה אמר רבה קיהה וטיהר, כלומר קיהה בדבר ונחלק עליהם וטיהר, כלומר שנקהו שיניו על אדם שאין מסגיר לדבריו, וכן מצאתי בתו"ר ור' יהושע קיהה טיהר (כתובות שם וכעי"ז נדה שם). שני גריסין. שיעור נגע כגריס לאורך ולרוחב (נדה שם) ושתי גריסין על שתי אבנים, דכתיב (ויקרא יד) ומלא את האבנים מרחי משמע וכל אחת שיעור נגע (לעיל עא.). בקרן זוית. ואותן שתי אבנים יהיו בקרן זוית, אחד בכותל זה ואחד בכותל זה והנגע משוך בשתיהן, אדכו ב' גריסין ורחבו בגרס, שיהא בכל אחן כגרים על גרים (שם) דבשהוא מוטל אדכו על ב' אבנים נמצא בכל אחן גרים על גרים כשיעור נגע (נדה יט:).

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com